

TISZ ZAVIDÉK

VEGYES TARTALMU HETILAP.

ELŐFIZETÉSI ÁRAK:

Egész évre 3 frt — kr. Negyed évre - frt 75 kr.
Fél évre 1 frt 50 kr. Egyes szám ára 6 kr.
Megjelen minden vasárnap reggel.
Hirdetéseket úgy a kiadóhivatal, mint a »Reiter«
ügynökség Budapesten jutányosan vesz fel.

Felelős szerkesztő:

S Z I L B E R J Á N O S.

SZERKESZTŐSÉG:

Csongrád, Magtár-utca 41. szám, hová a lap szellemi
részét illető minden közlemény intézendő.

KIADÓHIVATAL:

Csongrád, Magtár-utca 41. szám, hová az előfizetések,
hirdetmények intézendők.

A jó akarat.

Nap nap után bőséges alkalmunk van tapasztalni, hogy mennyire el vannak telve jóakarattal tisztelt ellenfeleink, a derék pákuliczok, a város és a nép irányában. Egy felől oda törekszenek tudniillik, hogy a várost és annak közönségét minél nagyobb kiadásokba kényszeríthessék bele, másfelől pedig aztán sietnek dobra ütni, lássátok, mily pazarul költekeznek a mostani előljáróság a közönség rovására.

Tisztességes ember szinte megundorodik azoktól a hitvány eselfogásoktól, melyek e czélből napirinden vannak és a melyek mind arra vannak számítva, hogy megtántsák a közönség bizalmát azok iránt, kik ez idő szerint a város ügyeire befolyással vannak.

Községi kormányzatunk nem áll ma egyébből, mint a város és nép érdekeinek az intrikák, a eselszövények ellen való folytonos védelmezéséből és szinte megszoktuk már azt a szomorú helyzetet, melynél fogva bizalmatlansággal kell fogadnunk ellenfeleinktől a legtesztősebb indítványokat is; mert soha sem tudhatjuk, s ellenében

nem lehetünk elég ovatosak, hogy a szép külső alatt miféle ravaszság rejlik?

Ennek a jó akaratnak elég jellemző bizonyítékát találtuk a pénteken lefolyt városi közgyűlésben is Réti Ferencz főszolgabíró, illetve Cicatricis Lajos vármegyei helyettes alispán azon határozata által, melylyel Csongrád város közönségét kötelezte a vasut-utczában a Braun vállalkozó által önhatalmulag ásott gödrök betömésére.

A dolog akként esett meg, hogy a múlt évben Braun József az érdekelte szabadelvűek biztatására önhatalmulag kezdett hozzá a műút építéséhez. A szerződés szerint joga volt neki az ut két oldaláról annyi földet kiemelni, a mennyit neki az előljáróság kimutat és engedélyez. De miután a képviselőtestület tiltakozott az építkezés ellen, a mennyiben annak ügye akkor még főlebbezés alatt állott, az előljáróság nem mert az építkezés ellenőrzésébe avatkozni s Braun ennek folytán az egész földmennyiséget az ut két oldaláról emelte ki s e czélből oly mély gödröket vájtatt a vasut-utczában, hogy azok, ha vízzel megtelnek, a közegészséget és köz-

biztonságot egyformán veszélyezteti. —

Szvoboda Ferencz ezen visszaélésről táviratilag tett jelentést a belügyminiszternek és a dolog sürgős megvizsgálását kérte. A belügyminiszter pedig leirt a megyéhez, hogy kiküldötte által ejtse meg a szükséges vizsgálatot.

Ezzel a megye Cicatricis Lajos vármegyei főjegyzőt és helyettes alispánt bizta meg, ki a helyszínén meggyőződést szerzett a tény valóságáról, kötelezte is a vállalkozót a gödrök betömésére, de az nem felelt meg ezen kötelezettségnek.

A dolog természetes rendje az lett volna, hogy a vármegye intézkedéséről és annak végrehajtásáról a belügyminiszternek tegyen jelentést, hogy ha a vállalkozó nem felelt meg a helyettes alispán meghagyásának, a belügyminiszter szorítsa őt annak teljesítésére. Réti Ferencz főszolgabíró fufangja azonban egyet fordított a dolgon. Utrendőri kihágás miatt ugyanis hivatalból megindította az eljárást Braun vállalkozó ellen s mert az utrendőri kihágás egyik szakasza sem volt a fenforgó esetre alkalmazható, Braunt a terhére rótt kihágás

TÁRCZA.

ILONA.

A barna, életteljes, vidám kedélyű Galei Matild minden egyes kocsizörgésre figyelmesen tekintett ki az ablakon. Kézi munkájával gépileg foglalkozott most, midőn gondolatában már látta szive ifját, a ki ma akarja megkérni atyjától kezét.

Galei Ferencz gyámleánya, Bajnaházy Ilona egy szőke, szépség a legfrisebb hirlapot olvasta, mely reszketni kezdett kicsiny fehér kezeiben, midőn e hirt látta benne:

„Öngyilkosság. Zobor Aladár, robosfalvi fiatal gazdag földbirtokost halva találták szobájában. Jobbjában görcsösen szorította forgó pisztolyát, megmerevedett baljában, a mennyire kivihető, nagyrészen elégetett női arckép maradványát tartá.

Az ifjunak régi hű szolgája előadása nyomán következőket írhatjuk e homályos öngyilkossági esetről:

A teljesen jó anyagi körülmények között élő Zobor végzetes tette napja előtt már jóval, feltűnően izgatott volt, izgatottsága tetőfokra hágott azonban e napon különösen

egy levélke után, melyet az nap kézbesített neki a levélhordó.

Öngyilkossága előtt 2 órával hosszabb levelet írt, melyet maga tett fel a postára, honnan hazazérve, ismét dolgozó szobájába ment, hová csakhamar becsengetvén szolgáját, szokása ellenére, csaknem durván kérdé tőle, vajjon nem látott-e iróasztalán míg ő a postán volt, egy levelet, ugyanazt melyet azon napon kapott.

Tagadó választ nyerve, igen izgatottan küldé ki szolgáját, aki az üveges ajtón át látta, hogy ura darabig még keresi a kérdett levelet, majd meggyújtván egy gyertyát annak lángjainál egy arcképet éget el.

Többet nem láthatott, mert Zobor a szoba szegletében levő karos székhez ment s midőn az óra ötöt ütött, eldőrdült a végzetes lövés, mely a Zobor család utolsó sarjának kioltá életét.

A jobb sorsra érdemes, nemes jellemű közszeretetlen álló ideális szép férfi, minden valószínűség szerint viszonzatlan szerelem áldozata, vagy pedig elmezavarában követhette el indokolatlan tettét, melynek következtében pár nap mulva megfordítják a Zobor család kriptáján levő czimert, je-

lül annak, hogy a fényes multu család kihalt.

Eddig tartott a hír, melyet midőn a szőke lány elolvastott, mint alvajáró tekintett a légből, s úgy nézett ki, mint maga a megtestesült fájdalom.

Matild mitsem vett észre társnője lelki harczából, mert ugyanekkor kocsirobogás hangzott, megérkezett az általa várt ifju Karád Sándor Galei Ferenczczel együtt. Alig volt ideje egy futó pillantást vetni a tükörbe, s megigazítani a nagy fekete hajában levő piros rózsabimbót, midőn pár percz mulva nagy robajjal tárult fel az ajtó s alacsony, kövér rendkívül mozgékony emberke lépett be rajta s stentori hangon szólt:

„Matild leányom, tudod mit hallottam az imént?”

— Nem papa.

„Hát azt, hogy szerelmes vagy Karád Sándorba, ő meg téged szeret.”

— De papa.

„Semmi de papa, semmi de papa, amit mondok úgy van, vagy akarod, hogy bizonyítsam is be szavaimat, mi?”

S nem is várva be leánya feleletét, folytatta: „Jó, jó, ha akarod, ám legyen, s az

alól fölmentette és Csongrád városát kötelezte a gödrök betömésére.

Igy terelte az élelmes főszolgabíró a kérdést ő tudja legjobban, minő kézzelfogható okokból, oly ténnyel, melyre az nem tartozott, egyedül azért, hogy a várost újabb költségekbe és ebből eredhető pereskedésbe keverje. Legalább józan észszel alig vagyunk képesek elgondolni, hogy mi lehetett volna az oka ennek a fonák eljárásnak, melyet senki sem kívánt s melynek éle egyenest a város ellen volt irányozva.

A város természetesen nem nyugodhatott meg ezen érthetetlen határozaton, hanem fölebbezással élt ellene; mire Cicatricis Lajos mint helyettes alispán sietett azt másodfokulag helyben hagyni. Ez által a város oda állított azon kényszer helyzet elé, hogy kihágási ügyekben két egybehangzó ítélet ellen nem lévén fölebbezés, most már a közmunka alap terhére betömheti a kiásott gödröket és Braunnal pereskedhet a meddig tetszik.

Sohlya Gyula, mint az ügy előadója, ilyen irányban is terjesztette elő a határozati javaslatot, de a közgyűlés azt el nem fogadta, hanem a költségek megtagadása mellett elhatározta, hogy felír ez ügyben a belügyminiszterhez és visszatereli a dolgot abba a helyes irányba, melyben elindult; mert végtére is valami különös eset, hogy Braun követi el a kihágást és a város bűnhődjék helyette.

Ennyi jó akarattal tehát, amennyi ezen egyetlen ügyben is megnyilatkozik, azt hisszük el lehet telve a város közönsége. Ehhez nem kell semmi magyarázat, mert magában

véve is elég bizonyíték arra, hogy városunkban a pajtáskodás hová süllyesztette a közállapotokat.

Az ezredéves kiállítás.

I. A képzőművészet részletes programja.

1. A Budapesten, 1896. évi május hó 1-én megnyitandó és 1896. évi október hó végén bezárandó ezredéves országos kiállítás képzőművészeti (I/a) csoportja, a városligetben külön területen emelendő tűzbiztos műcsarnokban, tartalmazni fogja azokat a képzőművészeti tárgyakat, melyek legalkalmasabbak arra, hogy egyrészt a hazai képzőművészetnek mai színvonalát, másrészt annak műtörténeti fejlődését lehető teljességében feltüntessék.

2. E csoport keretébe tartoznak:

a) A festészet köréből: mindennemű olaj- és vízfestmények, színes és fekete rajzok, valamint fali festményeknek fényképei.

b) A szobrászat köréből: szobrok, mell-szobrok, domborművek s a kisebb méretű plastika, valamint az érmészet és drágakövésés termékei, bárminemű anyagból, a nyers anyag kivételével.

c) Az építészet köréből: műemlékekre, nyilvános és magánjellegű díszépületekre, templomok-, paloták-, nyaralókra, vagy ilyenek helyreállítására s átalakításra vonatkozó tervrajzok, esetleg ily műépületeknek mintái, valamint már létező épületek fényképei.

d) A sokszorosító művészet termékeiből: aczél- és rézmetszetek, rézkarcok, fametszetek, könyvnyomatok, a színes nyomatok kizárásával.

A műmásolatok, még ha az eredetivel eltérő műfajban, vagy anyagból készültek is, kivéve a sokszorosító művészet termékeit, feltétlenül ki vannak zárva, ugyancsak a közérzületet netalán sértő művek.

3. A képzőművészeti csoport — jelzett czéljainál fogva — két elválasztott osztályból fog állani:

I. A tiz évnél régebbi keletű és

II. Az 1885. évi orsz. kiállítás óta létrejött művészi tárgyakból.

4. A tiz évnél régebbi művek összegyűjtéséről és tervszerű kiválasztásáról, a

mennyiben elhalt művészekről származnak, a csoport-bizottság a maga hatáskörében fog gondoskodni. Élő művészek is résztvehetnek az osztályban 1886. év előtti műveikkel, melyek bejelentésére, beküldésére és elfogadására vonatkozólag a jelen szabályzat szintén alkalmazandó lesz, de e művek kiállításában nem részesülhetnek.

5. Élő művészek csak az esetben vehetnek részt műveikkel a képzőművészeti csoportban, ha magyar állampolgárok s e körülményt a csoportbizottság felhívására okmányilag is igazolják.

6. Az e csoportban való kiállításra rendelt művek legkésőbb 1896. évi február hó 1-ig lesznek szabályszerűen és pontosan kitöltendő bejelentési iven bejelentendők. Bejelentés nélkül érkező műtárgyak a beküldő veszélyére és költségére vissza fognak küldetni.

7. A képzőművészeti csoport részére csak azok a műtárgyak fogadhatók el, melyek oly időben érkeznek, hogy 1896. évi márczius hó 1-től legkésőbb márczius hó 31-én esti 6 óráig az ezredéves kiállítás műcsarnokában tényleg átvehetőek. Később érkező művek elfogadása feltétlenül ki van zárva.

8. A beküldő a műtárgyak megfelelő csomagolásáról gondoskodni tartozik. A műtárgyak szilárdul készített, hibátlan ládába helyezendők s kizárólag csavarokkal erősítendőek a láda egyik lapjához. A láda illesztékei, vagy egyes hasadásai vastag papírral ragasztandók be s a lezárásnál szintén kizárólag csavarok alkalmazandók. A szállítás alatt bekövetkező sérülések elhárítása végett igen ajánlható, hogy a festmények védkeretekkel legyenek ellátva.

9. Ugy a műtárgyakra, valamint a láda külső és belső lapjára a szükséges nyilvántartási adatokat tartalmazó czimlapok lesznek ragasztandók, melyek a bejelentések alapján fognak megküldetni.

10. A beérkező műtárgyak becsomogolása iránt a csoportbizottság intézkedik. Azok megérkezésétől s állapotától a beküldők azonnal értesítendőek.

A kiállításra beküldött műveken — átvételük után — az esetleges sérüléseknek helyreigazításán kívül semmiféle át- vagy beledolgozás nem engedhető.

ajtóhoz lépett azt kinyitva, csinos ifjú vezetett a szobába s tovább beszélt: itt a tanum, Sándor öcsém maga, ki utolsó vizsgáját kitűnően tette le s Pestről egyenesen ide sietett, az uton találkoztam vele, még a kocsi reptibe megkérte a kezemet, állítja, hogy e kérésének kölcsönös, érted kölcsönös szerelmek szolgál indokál s mindjárt ki is jelentette, ha kérését megtagadom, ő mérget iszik, agyonlövi magát, vagy vízbe ugrik. — Nos tehát tagadó választ adjunk ennek az újdonsült orvosnak, akarod, hogy agyonölje magát?"

— Oh a viláért sem papa.

„Hát akkor szereted?"

— Hát, hát, izé, hát — persze, hogy szeretem.

„No jó, én beleegyezem e fiú kérelmébe, ne vádoljatok engem azzal, hogy én boldogságtoknak utjában állok.“

„Atyánk!“ kiáltá a két bohó szerelmes gyermek az elérzékenyült kis doktor kebelére borulva . . .

Mig e családi jelenet tartott, Ilona észrevétlenül ment ki a szobából. Az udvaron a levélhordóval találkozott, ki levelet adott

át neki, melyet magához véve a kertben levő lugosba sietett.

Gyorsan nyitotta fel a borítékot, olvasta a levelet és a mint tovább és tovább haladtak szemei a sorokon, oly fokozatosan nőtt arcán két piros rózsza, mindnagyobb nagyobbra s mire befejezte a kapott sorok olvasását s a levél mellett levő összegyűrt papirlapocskát tartalmát is átnézte azok az arcán előbb nyílt rózsák halvány lilomokká változtak át, könnyek csillogtak át, könnyek csillogtak szemeiben s a szobrásznak mintául szolgálható szép alak, mint letört virág omlott a lugas gyepamlagára s arcát picziny kezibe rejtve zokogott keservesen.

Mig ő ott kint lelki fájdalomtól sujtva szemei harmatával öntözé arca lilomát, gyámtyja az orvos s a boldog jegyes pár szótték jövődöre terveiket.

Sokára jutott eszébe Galeinek Ilona után nézni, képzelte, hogy a kertben találja, oda sietett. A lányka még akkor is a lugasban volt, de már leküzdé felindulását, a kapott levelet s papirszeletet elrejtve nem sokára karanfoga ment fel Galeivel Matildhoz és völegényéhez, hogy kifejezze előttük kötendő frigyökhöz szivbőljövő jó kívánatait.

II.

Körülbelül 11 hóval a fentebb irt események után Bajonrév város nyugalmas lakosai kíváncsian nézettek egy házra, melynek udvarára zárt fiakeren fiatal uri ember hajtatott be, kinek a bakról leugro inas nyitotta ki a kocsi ajtaját. A mi szokatlan jelenség volt a városka érdemes polgárai előtt.

Az öreg asszonyoknak volt tárgyuk a pletykára kávéjuk és kötésük mellett. Széltében beszéltek, hogy a roppant gazdag Zárffy Ákos Bajonrévre jött lakni s ez egyszerű városkában akar állandóan meglepedni.

Amint a jobban értesültek tudták Zárffy minden vagyonát pénzzé tette s most nem régen elhalt nagynénje után örökölt bajonrévi kis birtokát veszi kezelés alá s azon levő ház helyébe palotát épít, melybe valami hercegasszonyt hoz feleségül kivel Afrikában utazás alatt ismerkedett meg.

(Folyt. köv.)

11. A kiállításra beküldött művek elfogadásának előfeltétele, hogy a kiállítás rendezésének szempontjából kellően legyenek felszerelve. E célból:

a) Az olajfestmények megfelelően diszes keretben, egyéb festmények és a sokszorosító művészet termékei keretben, üveg alatt küldendők be.

Az építészeti nagyobb méretű tervrajzok keret és üveg nélkül is befogadtatnak.

b) Ki vannak zárva az élénk színű, úgy a kerek vagy tojás alakú, valamint a tompa szögletű keretek, ha csak kiegészítő négyzetábrákra nem erősítvük.

Oly küldemények iránt, melyeknek su-200 kilogrammot meghalad, előzetes kérdés intézendő.

(Folyt. köv.)

Ujdonságok.

ELŐFIZETÉSI FELHÍVÁS!

Olvassék iránti tiszteletből hódolunk csak a szokásnak, midőn előfizetési felhívásunkat közzéteszük.

Lapunknak majdnem 5 éves viharos multja van s jelenével előkelő helyet foglal el a vidéki hírlapirodalom és a nagy közönség asztalán, melynek következtében azon helyzetben vagyunk, hogy lapunk előfizetési árát a július 1-én megkezdődő új negyedévvel egyidejűleg leszállítjuk.

Elvünk marad a régi. Mindig csak a tiszta igazság és a közérdek vezérel bennünket, mindenkitől teljesen függetlenül.

Bizalommal lépünk tehát lapunk olvasó közönsége elé, remélvén, hogy már majdnem 5 éven keresztül tapasztalt becses pártfogását ezután sem fogja lapunktól megvonni.

Tisztelettel felkérjük ez új negyed kezdetével mindazon helybeli és vidéki előfizetőinket, kik még úgy az első, mint a második negyedévi előfizetéssel hátralékban vannak, hogy azt minél előbb — vidékről legcélszerűbben lapunkhoz mellékelt postautalványon, helyben pedig kihordónknak, az általunk kiállított nyugtákra — kiegyenlíteni annál is inkább el ne mulasszák, nehogy a lap szétküldésében fennakadás történjék.

Lapunk új előfizetési ára:

Egész évre 3 frt — kr.
Fél évre 1 frt 50 kr.
Negyedévre — frt 75 kr.
Egyes szám ára 6 kr.

Csongrád, 1894. június hó 16 án.

Teljes tisztelettel

a „TISZAVIDEK”
 szerkesztősége és kiadóhivatala.

— A polgáriházasság megszavaztatott.

A polgáriházasságról szóló törvényjavaslatot a főrendi ház mult csütörtökön tárgyalta és ezen alkalommal sikerült a kormánynak a javaslatot négy szónyi többséggel elfogadtatni. Most tehát már nyugodt lehet az ország, meg van mentve a haza!

— **Halálozás.** Vettük a következő gyászjelentést: „Alólirottak fájdalomtól megtört szívvel jelentik a felejtetlen hitvesnek, szeretett gyermek-, testvér- és sógorúőnek, Szolnokyni Niska Anna k. élte 21-ik és házasságának 2-ik évében — f. évi június hó 20-án reggel 8 órakor — hosszas szenvedés után történt csendes elhunytát. A boldogult hült tetemei folyó hó 21-én d. u. 5 órakor fognak a felső sírkertben örök nyugalomra helyeztetni. Az engesztelő szentmise áldozat folyó hó 22-én reggel 6 órakor

fog a Mindenhatónak a Szent-István templomban bemutatatni. Kun-Félegyházán, 1894. június hó 20-án. Sági Mihály, hitves. Szolnok Flórián, Vona Klára, szülők. Szolnok Mihály, Szolnok Károly, Szolnok Mária, Szolnok István, testvérek. K. Nagy Verona, Cs. Szabó János, Nagy Róza, sógor és sógornők. Áldás és béke poraira!”

— **Nagy árvizek.** Szomorú pusztulás hírét hozzák a lapok az ország felső vidékeiről, melyet a hegyek közt végbe ment szörnyű felhő szakadások okoztak. Különösen sok a kár Liptó, Trencsén, Pozsony, Turóc, Nyitra és Komárom vármegyében. Továbbá Bereg megyében Kászony környékén, sőt Arva, Ung, Ugocsa és Szatmár megyék is sokat szenvedtek. Legtöbb helyütt az évi termést teljesen megsemmisült, sőt sok helyen a víz a házakba is behatolt s a vésznek még ember élet is esett áldozatul. Nálunk is a Tisza keddeu reggel óta rohamosan árad és előtötte széna termő réteinket iszapos hullámaiba temetvén termését. Onnan felülről pedig még mindig áradást jeleznek s így aligha nem most kapjuk meg azt a víztömeget, mely tavasszal szokott Tiszánkon lehömpölyögni.

— **Nem a Szilber-nyomdában vagyunk!** A hét folyamán egyik helybeli vendéglőben nagyban muriztak városunk legujabb nyomdászai. Azonban ezen jókedvnek hamar véget vetett azon szomorú állapot, hogy a zsebben levő 5 forintoscska mihamar elfogyván, tehát — mint ismeretlen firmák — kredithez folyamodtak. Felkérték a vendéglőt, hogy adna nekik vagy tíz forint erejéig bort és sört (talán artézi-víz is jól esett volna? *Szedő.*) k r e d i t r e, mert ő ma egy olyan nyomdász-muriz szeretnének rögtönözni, melyet még nem látott Csongrád közönsége! (De igenis láttunk már, azonban ezen világgra szóló murinak ki d o b a t á s lett a vége, mivel az illetők a csinált cechet kifizetni nem bírták. *Szedő.*) Kredit azonban nem adatván, daczára annak, hogy az illetők kijelentették, miszerint: „Lesz pénz holnap, mint polyva, mert kikapjuk 10—15 forint heti fizetésünket, mert mi nem a Szilber-féle, hanem a legujabban felállított nyomdában vagyunk alkalmazva!” — (Uraim! Miért nem inkább azt mondtátok, hogy a Szilber-féle nyomdában vannak alkalmazva, biztos lett volna a kredit, mert mi — a Szilber-féle nyomda személyzete — ugyanazon vendéglőben bármikor kreditelhetünk! Kárba vett tehát az öndicsékvés! *Szedők.*) — A muri jobbik oldala tehát fucsba ment, de a másik, kevésbé jobb oldalát — egy meg nem nevezhető helyen — a náluk levő ékszerek elzálogolásával folytatták, mig abban tartott.

— **Magára vette.** Kováts Kálmán volt algyői lelkész, a „Csongrádi Közlöny” e hó 10-én megjelent 13. számában „A papok és jegyzők Csongrád megyében” cím alatt egy cikket irt azon küzdelmekről, melyeket a községi jegyzők megyénk területén úgy a régibb, mint az újabb időkben a papok ellen folytatnak. Sohlya Gyula, úgy látszik, magára értette a közlemény tartalmát, mert jövendőbeli ipánál kieszközölte, hogy Kováts Kálmánnak azonnal mondja fel a lakást, ki ennek folytán a napokban el is költözött Csongrádról. Lám-lám! mennyi felebaráti szeretet és türelem lakozik mások iránt azokban a szabadelvű urakban!

B u c s u.

Barátainknak és ösmerőseimnek, kiktől — Csongrádról való eltávozásom alkalmával nagy elfoglaltságom miatt — személyesen búcsút nem vehettem, ez nton mondok szívvelyes „Isten Hozzáá”-ot.

Csongrád, 1894. június hó 23-án.

Liptai Sándor,
 nyomdász.

I r o d a l o m.

A legjobb magyar napilapról. Annak a nézetnek, hogy a sajtó igazi nagyhatalom, talán sohasem volt még több jogosultsága, mint a mostani válságos és mozgalmas időkben, amikor nemcsak a metropolisokban, de a világ félreesőnek tetsző idilli zugaiban is mohó kíváncsisággal lesi mindenki, hogy mi érdekes történt a világon s emellett az eseményekre való vágyakozásban oly rohamosan iparkodnak élni az emberek, hogy szinte hajlandók volnának úgy számítani az életet, mint a háborus éveket, azaz kétszeresen. A hírlapirodalom rendkívüli, mondhatnók csudával határos fejlettsége hozzászoktatta a közönséget ahhoz, hogy alig lehessen az eseményekről való értesülés dolgában teljesítetlen kívánsága. Lehet gondolni, hogy mily óriási versengésnek eredménye ez, oly versenynek, amelyben nem elég az eredményekre hivatkozni, hanem biztos és nemes erkölcsi alapon is kell állaniok a mérkőzőknek, ha komoly és állandó rokonszevre akarnak számítani a pártatlanul ítélő nagy és művelt közönség részéről. E tekintetben valószínű példáját adja a „Magyar Hírlap” annak, hogy mily eszközökkel és szerepléssel érdemelheti ki a nyilvánosság leghatalmasabb organuma, a napilap, az osztatlan tiszteletet és megbecsültetést, mert a „Magyar Hírlap”, melynek főszerkesztője Horváth Gyula és felelős szerkesztője Fenyő Sándor, kezdettől fogva a mai napig, tehát immár közel négy év óta, következetesen és kéréhetetlenül kitért a haladás és civilizáció elvei mellett, anélkül, hogy akár tiszta magyar hazfiszágából, akár tökéletes függetlenségéből csak egy szemernyit is engedett vagy feláldozott volna. — Nagy szó ez kivált a mai viszonyok közt, amikor ezer kínos gyanúval illetik némelyek a sajtó egy részét, amikor kétségtelen, hogy a legjobb lap mint nyílt pártközlöny, tehát a sajtó megkötött organuma szerepel. Ime a Magyar Hírlap büszkén hivatkozhatik arra, hogy mozgalmas és érdekes multjának nincs egyetlen órája sem, amelyben lemondott volna arról a jogáról, hogy szabadon és bátran emelhesse fel szavát saját véleménye szerint, amit csupán egyetlen érdek befolyásolt: a haza s általában a közügy érdeke. Bármily kényes kérdés merült is fel a politikai élet hepelhupás térségein, csak a Magyar Hírlapot vették s veszik ma is kezökbe mindazok, akik a befolyásolt pártközlönyök kétségkívül jóhiszemű, de elfogult hangján kívül egy tiszta világos, minden magán érdeken felülemelkedett önzetlen véleményt akartak hallani. S a Magyar Hírlapnak fényes elégtétele van most az egyenességben s a kövekeztességben való rendkívüli kitérésért. Mert a miként folytonosan harcolt, azok az elvek legalább jelentékeny részben kezdenek immár testté válni, megfogható alakot ölteni. A nagy közönség, ez az egyetlen hivatott ítélő bíró, amely a sajtót felülbírálni jogosult, meglepéssel nézhet végig a Magyar Hírlap multján, mely teljes szolidaritásban van e kiváló napilap jelenével. Ez a kettő — mult és jelen — biztos garanciát ad a Magyar Hírlap jövendő magatartása iránt is, amely nem térhet el az igazság, őszinteség és becsületesség útjáról sohasem, vezessen az az ut akár a politikai lapirintjába, akár a társada mi élet bármelyoly vidékére, ahol a részrehajlatlanság az egyetlen talizmánja a vezető szerepre vállalkozó napilapnak. De amint szinte egyedül áll most a Magyar Hírlap ebben a teljes függetlenségben, amelynek legtöbb sikerét köszönheti: úgy kétségtelen az is, hogy mint a közönséget informáló, minden irányban felvilágosító, véleményalkotását megkönnyítő és szellemi szórakozását biztosító organum, szintén elől jár minden konkurensé között. Hisz nemcsak a komoly és életbevágó kérdésekre fektet ez a lap nagy súlyt, hanem arra is, hogy a közönség az ő üdülését és mulatságát is megtalálja benne. A politikai részt, a tárczarovatot, meg a lap belső keretébe tartozó egyéb olvasni és tudnivalót elsőrangú erők, kiváló tollú írók és hírlapírók írják. A vezérezkírők közt ott van Horváth Gyula, György Endre, Bródy Sándor, Kohn Dávid, Ignóus, Szemere Atilla, stb., mig a tárczarovatot Ambrus Zoltán, Bársony István, Pekár Gyula, Bródy Sándor, Ignóus, Heltai Jenő, Már-

kus Miksa, Hentaller Lajos, Gárdonyi Géza, Kürthy Emil, Szemere Atilla, Szépfaludy Ö. Ferencz, György Lajos, stb. teszik állandóan érdekessé és változatossá. Igazán nem csoda, ha ily gárda mellett, amelyet még a lap rovataiért felelős belső dolgozó társak kitűnő serege egészít ki, a Magyar Hirlap a legnagyobb mértékben kivívta a napi sajtóban az egri nevet. — Hisz a politikai és a társadalmi élet egén a legkisebb elváltozás vagy figyelemreméltó mozzanat sem történhetik, amelyről a Magyar Hirlap azonnal a legteljesebb értesítést, felvilágosítást ne közölne.

S menyi kedvezményben, kiváltságban részesülnek azok, akik ezt a kitűnő napilapot tartják. Teljesen ingyen kapják az érdekes albumokat, külön kiadásokat stb., a mikkel a kiadóhivatal kedveskedik a közönségének. Potom pénzért jutnak a Kis Világ című, hetekint megjelenő gyermeklaphoz, melyre, mint a Magyar Hirlap mellékletére, minden előfizetőnek kedvezményes árért van igénye. A „Kis Világ”-ot, a gyermekeknek ezt a legjobb, legbensőbb lelki barátját, a Magyar Hirlap előfizetői negyedévre csak ötven krajczárért kapják, egy évre tehát a lap mindössze két forintba kerül nekik. Azok, akik nem előfizetők, szintén megrendelhetik ugyan újabb idők óta a „Kis Világ”-ot, de így három óra már hetvenöt krajczár az ára ennek a pompás, mulattató gyermek-lapocskának, amely kétség kívül még így is nagyon olcsó. A Magyar Hirlap mostanában kezdi meg Daudet Alfons híres regényét, az Apró királyokat, ami méltán lesz egyik vonzóereje a lapnak. Azok, akik új előfizetők, a rendkívül érdekes regény első számaikat is megkapják, még pedig úgy, mint a hogy a Magyar Hirlap regényei rendszerint megjelennek, tudniillik beköthető könyv alakban. A Magyar Hirlap előfizetési ára: Egy évre 14 frt. Fél évre 7 frt. Három óra 3 frt 50 kr. Egy óra 1 frt 20 kr.

CSARNOK.

A magányos kereszt.

Irta: Szentesi Mariska.

I.

Julia és Zoltán külön váltak a társaság többi tagjaitól s letelepedtek a szép fenyves erdő zöld pázsitjára s egyenként tördelték le a fenyűfa apró galyait.

A deli természet, gesztenye haju s kék szemű leányka leülve, koszoruba kezdte fogni a fenyűágakat, mely munkában a barua, nemes vonású ifju segédkezett, miközben fekete szemei a leányka bájos arczára tapadtak a tiszta szerelem önzetlen áhítával.

A leányka tekintete olykor odavillant az ifju szemé közé s szíve meyei boldogság érzetében feldobogott.

Midőn kész volt a fenyűgaly-koszoru, együtt vitték el oda, hol az ut kanyarodott, s ahol egy elhagyatott, időbarnította kereszt állott, azzal feldiszipitették.

Midőn kész volt a diszipítés, örömmel tapasztalták, hogy mily tüde színt kölcsönöz az a vén, szuette keresztfának.

Ez tünepélyes hangulat hatása alatt végre megszólalt az ifju s elmondta, hogy tovább nem bírja lelki harcát, meg kell tudnia: vajon a menyország vár-e reá minden boldogságával, avagy az elhagyatottság és az örökös kárhozat.

— Hiszen oly régen vártam szived nyilatkozását; hisz oly régen szeretlek, — felelt a szép gyermek-leány s odavonta az ifju fejét keblére s engedte hogy az szenvedélyesen ölébe kapja s ezer csókot raboljon ajkáról.

— Nem mertem volna szólni, hiszen én szegény, te pedig a gazdag Valter Julia! S még most is megremeg lelkem a nagy merészségtől, midőn pedig szép szemeid az ég minden boldogságával biztatnak!

— De hát édes Juliám úgy van az:

Mert szegénynek drága kincs a hit.

Tűrni és remélni megtanít!

— Oh! édes Zoltán, nagy szerénységed elfelejteti veled valódi értékedet! Vajjon nem saját erődből küzdted-e fel magad gyermek korod óta? Vajjon nem saját szorgalmadnak köszönheted-e, hogy már is szép hivatalt viselsz, műveltséged, olvasottságod, nem-e mind saját érdemeid, melyek által minden társaság örömmel fogad körébe? — Mily csekélyek az én érdemeim a tiedhez képest? Mert hogy, — mint mondják — szép vagyok, azt nem magamnak, hanem a jó Istennek köszönhetem! Hogy gazdag vagyok, az szintén nem az enyém, hanem őseimé, kik halomra gyűjtötték családunk vagyont! Hogy művelt vagyok? Édes Istenem, hiszen te is az vagy, sőt talán még jobban.

— Oh te, én egyetlenem! Te, én kis bölcsem, ki még saját értékedet is másnak tulajdonítod! lehetséges-e, hogy én leszek az a boldog, aki téged birni fog?

— Te! S e kereszt mellett esküszöm, hogy örökké hű leszek hozzád! — mondá a szép leány s térdre borult.

E percben megkondult az esti harang, amely mintegy Amen-t mondott a szép leány esküjére.

De most már ideje volt, hogy a társasághoz térjenek vissza s Julia édes anyjával beszélhessen a dolog szentesítése érdekében.

A számos tagból álló társaság nem tudta elgondolni, mi történhetett a máskor oly csendes, magába vonult Darvas Zoltán albiróval, mintha kicserélték volna, oly beszédes volt, midőn a kis város felé haladtak a hegy lejtőjén. Az ifjuság rágyújtott egy szép dalra, s még Darvas is bele kapott gyönyörű baritonával s lelkesülten éneklé:

Behallatazik a reggeli harangzó,
Édes rózsám, talán most is haragszol?
Ne haragudj édes rózsám, bocsánat!
Inkább százszor megcsókolom
Azt a durczás kis szádát!
De ha ő is, mint a többi oly hamis,
Akkor Isten... ejh csak áld meg akkor is.

Igy csak oly ember énekelhet, kinek szíve megszólalt s a társaság tagjai kíváncsian s kérdőleg emelték szemüket a lelkesült ifjura: vajjon ki lehet az az ő, kire a dal utolsó sorai vonatkoznak? Az ifju azonban a társaság egyik tagjára sem nézett, tekintete egy szürke, ósdi fakereszten lebegett, mely ijesztően sötét volt így a a bíbor színű ég háttéré mellett. E sötét kereszt meg csak nem lehet összefüggésben a komoly ifju e szokatlan lelkesültségével?

(Folyt. köv.)

A kiadóhivatal üzenete.

B. J. Dorosma. Levelezőjét vettük, melyre m csak annyit válaszolhatunk, hogy a lapot mi pontosan küldöttük. Hogy hol maradt el azt mi nem tudjuk. Ha reklamációk jönnek, akkor még egyszer elküldjük. — Hogy lapunk belértékéből sokat veszített, azt értjük, mert..... Ha csakugyan megtartja mondott szavát, mély fájdalommal zengjük azon bus dalt, hogy: »Köszönöm galambom, hogy eddig szerettél.«

NYILTTÉR*)

Henneberg G. (cs. és kir. udvari szállító) selyemgyára Zürichben, a privát megrendelők lakására közvetlenül szállít: fekete, fehér és színes selyemszöveteket, méterenként 45 krtól 11 frt 65 krig postabér és vámmentesen, sima, csikos, koczkázott és mintázottakat, damasztot stb. (mintegy 240 különböző minőség és 2000 különböző szín s árnyalatban). Minták postafordulóval küldetnek. Svajczba címzett levelekre 10 kros és levelező lapokra 5 kros bélyeg ragasztandó.

*) Az e rovat alatt közlöttékért nem vállal felelősséget a Szerk.

M A G Y A R O R S Z Á G.

Teljesen független politikai napilap.

Felelős szerkesztő és laptulajdonos: HOLLÓ LAJOS dr., országgyűlési képviselő.

REGGEL az ország legtávolabbi eső részeiben is már az olvasó kezeiben van.

A Magyarország politikai, közgazdasági és társadalmi tudósításaival az összes lapokat megelőzi.

A Magyarországból a közönség már kora reggel olvashatja az országgyűlés tárgyalásait kimerítő alakban, az aznapi összes kül- és belföldi eseményeket, kimerítő tőzsdei tudósításokat stb. stb.

A Magyarország eddig is tanujelét adta, hogy férfias bátorsággal küzd az ország függetlenségéért és önállóságáért, és szembe száll minden korrupcióval és közéletünket minden visszaéléstől megtisztítani törekszik.

A Magyarország független minden hatalomtól, minden magánérdektől, senkinek alárendelve nincs, s így álláspontját nyíltan és egyenesen mondhatja ki bárkivel szemben.

A Magyarország ezen törekvéseiben a közönség részéről már eddig is nagy támogatásban részesül, s így mint a nyilvánosság és a közérdek organuma folytonosan fejlődve és megerősödve áll jövőben is a közönség szolgálatára.

A „MAGYARORSZÁG” ELŐFIZETÉSI ÁRA:

Szerkesztőség:
VIII-ik kerület,
Főherceg Sándor-utca
2-ik szám.

Egész évre . . . . . 14 frt — kr.
Félévre . . . . . 7 frt — kr.
Negyedévre . . . . . 3 frt 50 kr.
Egy hónapra . . . . . 1 frt 20 kr.

Kiadóhivatal:
IV-ik kerület,
Rostély-utca
2-ik szám.

5425,894. Csongrád vármegye alispánjától.

Pályázati hirdetmény.

Csongrád vármegye törvényhatóságánál lemondás folytán üresedésbe jött s 1100 frt évi fizetéssel, 200 frt lakbér illetményvel és 300 frt utóátalánnyal javadalmazott tisztáninneri járás főszolgabírói, valamint az előleges előléptetés folytán megüresedő s 900 frt évi fizetéssel és 200 frt lakbér illetményvel javadalmazott várm. I. aljegyzői, — továbbá a 850 frt évi fizetéssel és 150 frt lakbér illetményvel javadalmazott várm. II. od aljegyzői tisztii állásra ezennel pályázatot hirdetek, s felhívom mindazokat, kik ezen tisztii állások valamelyikét elnyerni kívánják, hogy elméleti képzettségüket, továbbá erkölcsi magukviselkedetét igazoló okmányokkal kellően felszerelt pályázati kérvényeiket 1894. évi július hó 7-ik napjának d. u. 5 órájáig Tallián Béla főispán ur Ő Méltóságához ezimezve, hozzám nyujtsák be.

Szentés, 1894. június 7-én.

Dr. Csató Zsigmond,
alispán.

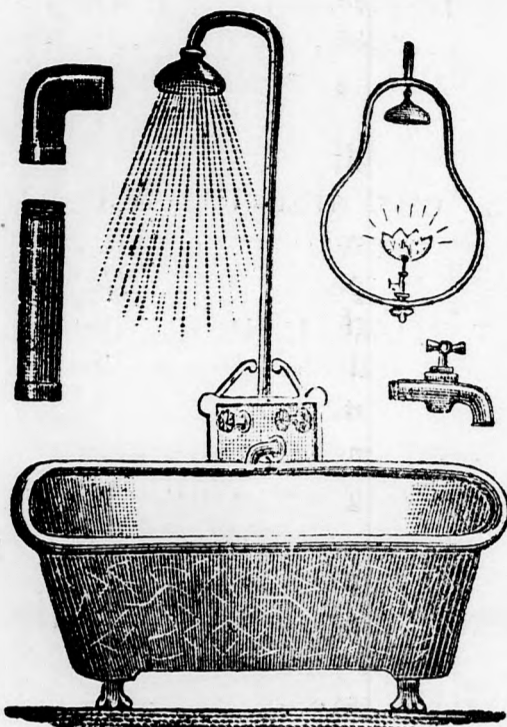
KNUTH KÁROLY

műszaki irodája és gyára.

Budapest, VII. ker. Garai-utca 6-8. sz.

Elvállal és berendez:

Légszesz és vízvezetékeket.
Szivattyúkat minden célra, vizszállító kasokat.
Szivattyú telepeket járgány, légszesz-gőz-és vízmotor hajtással.
Városok, gyárak, kastélyok, lakóházak stb. vízzel való ellátását.
Mindennemű központi fűtéseket, állami nyilvános és magán épületek részére.

Szellőztetéseket.
Gőz, köd és zuhany fürdőket.
Szárítókat, bármily célra.
Legjobb rendszerű closeteket.
Vas és kőgyag cső csatornázásokat.
Gőzfürdő és gőz mosókonyhakat.
Szűrő és fertőtlenítőket.
Természetes légszesztelepeket.
Kőszén és olaj gázgyárakat.

KŐGYAG CSÖVEK NAGY VÁLASZTÉKBAN RAKTÁRON.

Berendezett telepekről a legjobb elismerések.

Költségvetéseket készséggel készít.

HASZONBÉRBE-ADÁS.

Nagyméltóságu gróf **Károlyi Sándor** ur tulajdonát képező 5414 kataszteri hold kiterjedésű Felgyő-Alsóréti birtoka **1894. évi október hó 1-től** több évekre kisebb-nagyobb részletekben haszonbérbe adatik.

Ezen bérletekre vonatkozó felvilágosításokat szóbelileg megadja **FELGYÖN** (Csongrád mellett)

Az uradalmi Tisztartóság.

Aláírási felhívás a

Tarnóczy tűzoltószerszám- és gépgyár-részvénytársaság ujjonnan kibocsájtott részvényeire.

A Tarnóczy tűzoltószerszám- és gépgyár-részvénytársaság, mely 1891. év óta áll fenn és eddigelé 500,000 forint alaptőkéje után az alapszabályszerű leírások és tartalék-alapjának megfelelő dotatiója mellett részvényeseinek évenként 6 forint osztalékot fizetett, mi 6 százalékos kamatozásnak felel meg, 1894. évi június hó 17-ik napján tartott közgyűlésén elhatározta, hogy jövőre tűzifecskendők, tűzoltószerszámok, sárgaréz-, réz-, aczélárú gyártásán, továbbá víz-, gáz- és villamvezetékek berendezésén és szakmájába tartozó melléküzletek folytatásán kívül gazdasági, valamint szerszám- és munkagépeknek nagyban gyártását a vállalat munkakörébe felveendi és gyári telepén egy nagy vasöntödét is állit fel.

E czélból az alaptőkének két millió forintba való felemelése közgyűlésileg elhatároztatván, az ujonnan kibocsájtandó 15,000 darab 100 forint névértékű bemutatóra szóló részvényekre nézve ezennel nyilvános aláírás hirdettetik következő feltételek mellett:

1. A 100 forint névértékű bemutatóra szóló részvények kibocsájtási ára részvényenkint **110** forintban határozatik meg, melyből részvényenkint **10** forint a tartalék-alapra fordittatik.

2. A részvények aláírása alkalmával, vagy legkésőbb f. évi június hó 26-ig bezárólag a Budapest VIII., IX., X. ker. takarékpénztár részvénytársaságnál Budapesten vagy ezen intézet által meghatározandó fizetési helyeken részvényenkint 30 forint fizetendő.

3. A további befizetések ugyancsak a Budapest VIII., IX., X. ker. takarékpénztár részvénytársaságnál következőleg eszközleendőek:

a)	1894. augusztus 1-én	részvényenkint	30	frt,
b)	1894. szeptember 1-én	"	25	frt,
c)	1894. október 1-én	"	25	frt.

A befizetésekről ideiglenes térítvények szolgáltatnak ki, melyek az utolsó részletfizetés alkalmával társasági részvényekkel fognak kicseréltetni.

4. A régi részvényesek minden egyes részvény után ugyancsak 110 forint kibocsájtási árban és a fenti feltételek mellett egy-egy újabb részvényre tarthatnak igényt, de kötelesek e részbeni elővételi jogukat 1894. évi június hó 21-ig bezárólag gyakorolni és e czélból részvényeiket a folyó részvényekkel együtt lebélyegzés végett a Budapest VIII., IX., X. ker. takarékpénztárnál a fenti határnapig bemutatni, mert ellen esetben e részbeni joguktól elesnek és a fennmaradó részvények az új aláíróknak adatnak ki. — Az új részvényesek az 1894. évi osztalékban a régi részvényesekkel egyenlően részesülnek.

5. A részvényaláírás zárhatáridejéül 1894. évi június hó 26-ik napja tűzetik ki.

6. Tuljegyzés esetén az igazgatóság fenntartja magának a jogot a feles aláírások tetszés szerinti leszállítására.

Ezen feltételek értelmében kibocsájtott részvényekre **1894. évi június hó 19., 20., 21., 22., 23., 24., 25. és huszonhatodikán jegyezni** és egyuttal a befizetéseket teljesíteni lehet Budapesten, a Budapest VIII., IX., X. ker. takarékpénztár részvénytársaságnál, Budapesten, Üllői-ut 2. sz.

a csongrádi pénzüintézetek útján.

Kelt Budapesten, 1894. évi június hóban.

A Tarnóczy tűzoltószerszám- és gépgyár-részvénytársaság:

Dr. ROSENBERG GYULA s. k.,
ügyvéd, mint jegyző.

KOSSUTH FERENCZ s. k.,
elnök.